

Ryszard Boguwolski, Andrzej Florkowski

Gruczno, pow. Świecie. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 4, 166-167

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

podciętych przez Wisłę, istnienie wczesnośredniowiecznej warstwy kulturowej o dość intensywnym nasyceniu różnorodnymi ruchomymi i nieruchomymi zabytkami. Wyeksplorowano 3 spośród 7 rozpoznanych jam kulturowych typu zasobowego („zbożowe”), znaleziono liczne fragmenty ceramiki z III i IV fazy wczesnego średniowiecza oraz szereg innych drobnych przedmiotów (m.in. żelazny grot strzały z zadziarami i nóż). Natrafiono na zabytki z epok wcześniejszych, głównie z okresu rzymskiego.

W sąsiedztwie, przy budynku szkolnym, leżącym na piaszczystym zalewowym terenie, zbadano ratowniczo dużą odkrywkę, wydobywając sporo zabytków z jam kulturowych z III i IV fazy wczesnego średniowiecza oraz z okresu wpływów rzymskich (z tego okresu pochodzą m.in. ceramiczne ciężarki do sieci i ogromne naczynia zasobowe ceramiki siwej).

Istnieją przesłanki pozwalające domyślać się związku stanowiska na Skale z zaginionym grodem kształńskim w Starym Brzesku. Lessowy masyw Skały jest najpewniej krańcem południowym Wyżyny Małopolskiej, odciętych przez Wisłę w późnym holocenie. Wymienione obiekty znajdowały się w najwyższej partii wzgórza, 5 jam odsłoniętych na południowym zboczu, poza jednym paleniskiem, nie ma określonego charakteru i zawiera niewielką ilość ceramiki. Pozostałe obiekty, niewielkie i najczęściej silnie zniszczone przez orkę, znajdują się obok jam 2/70 4/70.

Badania wykopaliskowe w Gozdowie pokazały, że mamy do czynienia z wielowarstwową osadą wczesnośredniowieczną, o niewielkim zasięgu (ustalonym jedynie powierzchniowo). Należy kontynuować rozpoczęte badania.

GRUCZNO, pow. Świecie

Muzeum w Grudziądzu

Stanowisko 2

Badania prowadził mgr Ryszard Boguwolski. Nadzór antropologiczny sprawował mgr Andrzej Florkowski. Finansowało Muzeum w Grudziądzu, WKZ w Bydgoszczy i Katedra Antropologii UMK w Toruniu. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne i średniowieczne.

W bieżącym sezonie przebadano obszar 2,5 ara eksplorując 511 pochówków szkieletowych. W tej liczbie ujęte są również skupiska kości, ponieważ większość szkieletów zalegających w pierwszej warstwie uległo silnemu zniszczeniu. Dokładna analiza pozwoliła wyróżnić trzy niekiedy cztery warstwy szkieletów. Charakterystyczną cechą jest znaczne zagęszczenie pochówków. Przeciętnie w jednej ćwiartce arowej eksplorowano

od 40—50 grobów. Na wyposażenie składały się głównie ozdoby kobiece, jak pierścionki, kabłączki skroniowe, paciorki gliniane i szklane.

Pozostałe zabytki odkryte przy szkieletach i znalezione luźno na terenie cmentarzyska to brązowe okucia pochewek od noży wraz z fragmentami skóry i nitami, grzebień, trzy noże żelazne i amulety.

Najcenniejszą kategorię znalezisk stanowią brakteaty, które w ramach ogólnych pozwalają określić chronologiczne ramy badanego cmentarzyska. Na podstawie materiału zabytkowego oraz powiązania omawianego cmentarzyska z całością zespołu osadniczego w Grucznie datować je można na XIII—XIV w.

GRZYBIANY, pow. Legnica

patrz okres halszacki

GUBIN,
pow. Krosno Odrzańskie

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska P.P. PKZ Oddział w Poznaniu

Stanowisko 2

Badania prowadzili mgr Tadeusz Makiewicz (autor sprawozdania) i mgr Bolesław Pawlak. Finansował WKZ w Zielonej Górze. Pierwszy sezon badań. Wczesnośredniowieczna osada otwarta (X wiek).

W ramach badań nad osadnictwem miejskim Gubina wykonano sondaż na wale domniemanego grodziska wczesnośredniowiecznego, znanego z literatury. Sondaż o wymiarach 2×10 m. Stwierdzono następujący układ warstw:

- I. Warstwa próchnicy łąkowej; 0—30 cm
- II. Warstwa brunatnego podglebia łąkowego; 30—70 cm
- III. Warstwa gliny wymieszanej z brunatnym podglebkiem; 70—80 cm
- IV. Brunatne podglebie łąkowe; 80—85 cm
- V. Gлина zmieszana z ziemią próchniczną; 85—100 cm
- VI. Calec — piasek.

Zabytki w postaci około 30 fragmentów ceramiki z X wieku, występowały tylko w warstwie I i II, do głębokości 50 cm. Jak sądzić można, mamy do czynienia z materiałami ze zniszczonej osady otwartej, znajdującymi się na złożu wtórnym. Zniszczenia jej dokonano w trakcie kopania stawu rybnego.